

HARVIALA

Kaupunkipuiden vaikuttava vihreys

Kaupunkien tiivistyessä ja pihojen pienentyessä etenkin kookkaaksi kasvavien lehtipuiden käytössä on ollut viime vuosina havaittavissa laskua. Kapeat pilarimaiset lajikkeet ja pienet kukkivat koristepuut ovat kasvattaneet suosiotaan. Erityisesti isojen ikääntyvien puiden korvaaminen liian yksipuolisesti pienemmillä lajeilla johdattaa vuosien saatossa merkittävään latvuspeitteisyyden ja vihreän massan vähenemiseen. Lopullinen vaikutus muutoksesta näkyy vasta seuraaville sukupolville.

Puiden istuttaminen rakennetussa ympäristössä ei ole vain esteettinen valinta, vaan se tarjoaa merkittäviä ekologisia, sosiaalisia ja taloudellisia hyötyjä. Latvuspeitteisyyden lisääminen on investointi kestävään tulevaisuuteen, joka hyödyttää sekä nykyisiä että tulevia sukupolvia. Oikein valitut ja hyvin hoidetut puut tekevät ympäristöstä kestävämmän, miellyttävämmän ja terveellisemmän niin ihmisille kuin luonnollekin.

**Tulevaisuuden
latvuspeitteisyys
istutetaan nyt**

Puut luonnollisina ilmansuodattimina

Kaupunkipuut sitovat ilmakehästä hiilidioksidia ja vapauttavat happea, mikä parantaa ilmanlaatua. Lisäksi niiden lehvästö vangitsee ilman epäpuhtauksia kuten pölyä ja muita pienhiukkasia.

Varjoa ja viilennystä

Puut tarjoavat miellyttävää varjoa ja haihduttavat vettä lehtiensä kautta, mikä alentaa ympäristön lämpötilaa. Tämä auttaa torjumaan lämpösaarekeilmiötä, jossa tiiviisti rakennetut kaupunkialueet lämpenevät huomattavasti ympäröiviä alueita kuumemmiksi. Varjoa tarjoavat puut vähentävät jopa rakennusten jäähdytyskustannuksia.

Apua hulevesien hallintaan

Puiden juuret imevät ja pidättävät sadevettä, mikä auttaa hallitsemaan hulevesiä ja vähentää tulvariskejä. Puut voivat jopa parantaa läheisten vesistöjen laatua vähentämällä hulevesien mukana kulkeutuvien epäpuhtauksien määrää.

Monimuotoisempia kaupunkiympäristöjä

Rakennetussa ympäristössä puut luovat elinympäristöjä linnuille, hyönteisille ja muille eläimille, mikä edistää luonnon monimuotoisuutta kaupungeissa. Kukinta-aikana puut houkuttelevat pölyttäjiä, kuten mehiläisiä ja perhosia.

Viheralueet hyvinvoinnin tukena

Kaupunkipuut tarjoavat monenlaisia fyysisiä ja psyykkisiä terveyshyötyjä, jotka tukevat asukkaiden hyvinvointia ja elämänlaatua. Tutkimukset osoittavat, että viherympäristöt, kuten puut, vähentävät stressiä ja parantavat mielialaa. Niiden avulla voidaan luoda luonnollisia keitaita, jotka houkuttelevat asukkaita viettämään aikaa ulkona. Lisäksi ne toimivat meluesteinä ja vähentävät melusaastetta.

HARVIALA

Korvaamattomat kaupunkipuut

Suomessa katujen ja kaupunkialueiden puiden valinnassa huomioidaan niiden kestävyys, sopivuus pohjoisiin olosuhteisiin ja kyky sopeutua kaupunkiympäristön haasteisiin. Perinteisillä, suureksi kasvavilla puulajeilla on runsaasti hyviä ominaisuuksia, jotka puoltavat niiden valintaa rakennetun ympäristön viherryttäjäksi. Kaupunkipuut kannattaa istuttaa kookkaina, jolloin niiden latvus on jo taimistolla rakenteeltaan hoidettu ja positiiviset ympäristövaikutukset saavutetaan nopeammin.

Lehmus (Tilia spp.) on suosituin kaupunkipuu katu- ja puistopuuna. Yleisimpiä lajeja ovat metsälehmus (*Tilia cordata*) ja puistolehmus (*Tilia × europaea*), jotka ovat kookkaita, lehtensä myöhään syksyyn asti säilyttäviä puita. Lehmukset ovat kestäviä ja hyvin melusaastetta suodattavia. Niiden tiheä lehvästö tarjoaa tehokasta varjoa ja viilentää ympäristöä.

Metsävaahterat (Acer platanoides) ovat suosittuja kaupunkipuita niiden näyttävän ulkonäön ja erityisesti väriloistoa tarjoavan syksyn ruskan vuoksi. Vaahterat ovat nopeakasvuisia ja leveälatvuksisia. Ne varjostavat luoden miellyttävää pienilmastoa ja suojaavat melulta tehokkaasti.

Metsätammi (Quercus robur) on arvostettu, erittäin pitkäikäinen puu, joka kasvaa hyvin vielä 150-vuotiaankin. Voimakkaan paalujuuren ja tukevan juuriston ansiosta tammi on erittäin myrskynkestävä. Tammi sietää hyvin ilmansaasteita ja tiesuolaa. Kaupunkipuuna se on erinomainen, kunhan leveälle latvukselle on riittävästi kasvutilaa.

Koivut (Betula spp.) ovat nopeakasvuisia ja ilmavia puita, jotka lisäävät luonnonläheisyyden tuntua kaupunkimaisemassa. Rauduskoivu (*Betula pendula*) ja hieskoivu (*Betula pubescens*) ovat Suomen kansallispuulajeja. Koivuja käytetään lähinnä puistoissa ja laajoilla viheralueilla, joissa niillä valonkasvina on riittävästi kasvutilaa.

Jalavat (Ulmus spp.) ovat suuria, jyrkeviä ja näyttäviä puita, jotka tarjoavat tiheän varjon. Ne kestävät erittäin hyvin kaupunkiolosuhteita. Jalava on nopeakasvuinen ja vaatimaton kasvualustan suhteen. Sietää hyvin kosteutta ja tuulta. Yleisimmin käytetään vuorijalavaa (*Ulmus glabra*) ja kynäjalavaa (*Ulmus laevis*).

Tervaleppä (Alnus glutinosa) on suomalainen luonnonvarainen puulaji, joka soveltuu kosteampiin kasvupaikkoihin. Se on kestävä ja nopeakasvuinen puu, joka sietää hyvin tuulta, tiesuolaa ja märkyyttä. Sopii yksittäispuuksi, tuulensuojaksi ja katupuuksi.